

1. ΠΑΡΘΕΝΩΝΑΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΙΕΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΓΛΥΠΤΑ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/04/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/04/2019

Σελίδα: 1

Μια αποκαλυπτική σύνθεση

«Η παράδοση του πέπλου». Η ανατολική ζωφόρος του Παρθενώνα, τμήμα κεντρικού λίθου V, του οποίου το μεγαλύτερο μέρος βρίσκεται στο Βρετανικό Μουσείο. Συγκεκριμένα στην Αθήνα, στο Μουσείο Ακρόπολης, εκτίθεται η κεφαλή της Ιριδας (επάνω). Στο Λονδίνο βρίσκεται το τμήμα που απεικονίζει τον κορμό της Ιριδας, της Ηρας και του Δία (κάτω). Η σύνθεση της κεντρικής φωτογραφίας (αριστερά) απεικονίζει αποκατεστημένο τον γλυπτό διάκοσμο του Παρθενώνα, με τον τρόπο που τον παρουσίασε το Ιδρυμα «Μαρίοννα Β. Βαρδιογιάννη» σε παλαιότερη εκδήλωσή του.

Ενα λαβωμένο παγκόσμιο μνημείο

Η επιστροφή των Γλυπτών αποτελεί συμβολική πράξη υπέρ της ευρωπαϊκής ενότητας

Της ΜΑΡΩΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

Η διεθνής ημερίδα που πραγματοποιήθηκε χθες στο Μουσείο Ακρόπολης για την επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα μάς έδωσε μια σημαντική είδηση που τονώνει τις ελπίδες για την επιστροφή τους στην Αθήνα: «Δεν υπήρξε φιρίνι – δηλαδή διάταγμα του σουλτάνου – για την απόσπαση και τη μεταφορά των Γλυπτών από τον λόρδο Ελγιν», τόνισε ο πρόεδρος του Μουσείου Ακρόπολης, καθηγητής Δημήτρης Παντερμαλής, στην εισαγωγική ομιλία του, αναφερόμενος στα στοιχεία που έφερε στο φως η έρευνα που πραγματοποιεί το μουσείο για τις περιπέτειες των Γλυπτών.

Ο κ. Παντερμαλής, κάνοντας χρήση των συμπερασμάτων στα οποία κατέληξαν οι δύο έμπειροι Τούρκοι μελετητές των Οθωμανικών Αρχείων, η καθηγήτρια Ζεϊνέπ Εγκέν και ο ιστορικός Ορχάν Σακίν, και τα οποία παρουσίασαν πρόσφατα σε διάλεξη τους στο μουσείο, τόνισε ότι τα έγγραφα που χρησιμοποίησε ο λόρδος Ελγιν παρουσίαζαν πολλά ασθενή σημεία. Αυτά τα σημεία μελετά η τουρκική πλευρά, και στην Ελλάδα είμαστε πλέον σε θέση να διαθέτουμε, με τη βοήθειά τους, μια ιστορικά αποδεδειγμένη εικόνα για το πώς λειτουργούσαν οι υπηρεσίες εκείνη την εποχή, σχολίασε ο πρόεδρος του μουσείου. «Το έγγραφο που σώζεται και το οποίο ονομάζουν “φιρίνι”, στην πραγματικότητα δεν είναι η διαταγή του σουλτάνου Σελίμ Γ' που επικαλέσθηκε ο λόρδος Ελγιν, πρεσβευτής για μικρό διάστημα της χώρας του στην Υψηλή Πύλη», είπε ο κ. Παντερμαλής. «Εί-

«Ο Παρθενώνας, ως λάφυρο τυμβωρυκίας, δεν μπορεί να εκπέμψει το παγκόσμιο μήνυμά του, τη συνύπαρξη του πνεύματος και του θάρρους», δήλωσε, μεταξύ άλλων, ο Πάτ Προκόπης Παυλόπουλος.

Διεθνής ημερίδα συνδιοργανώθηκε χθες από την Προεδρία της Δημοκρατίας.

να μια διοικητική επιστολή από τον καιμακάμν πασά Σεγίντ Αμπντούλάχ, αντικαταστάτη του μεγάλου βεζίρη στην Κωνσταντινούπολη, προς τις αρχές της Αθήνας. Και είναι πολύ ενδιαφέρον, διαβάζοντας τα ντοκουμέντα της αγγλικής πλευράς, να διαπιστώσουμε ότι δεν πρόκειται για άδεια που επιτρέπει την αφαίρεση των Γλυπτών του Παρθενώνα, αλλά για άδεια που αφορά το ψάξιμο και την ανασκαφή των όγκων κόματος γύρω από τον Παρθενώνα μετά τον βοι-

βαρδισμό του Μοροζίνι. Δεν υπήρξε άδεια ούτε για την ανασκαφή ούτε για την απόσπαση». Τα παραπάνω στοιχεία συμβάλλουν σημαντικά στην κατάρτιση των ισχυρισμών της βρετανικής κυβέρνησης σχετικά με τη νομιμότητα της κατοχής των Γλυπτών. Το πνεύμα που διέπτε την ημερίδα, η οποία συνδιοργανώθηκε από την Προεδρία της Δημοκρατίας, το υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, τη Διεθνή Ένωση για την επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα και το Μουσείο Ακρόπολης, ήταν αισιόδοξο και δυναμικό. Η διεκδίκηση της επανένωσης των Γλυπτών είναι, εδώ και μία τριακοσιεπταετία – από το 1984 και την οραματική προσπάθεια που ξεκίνησε η τότε υπουργός Πολιτισμού Μελίνα Μερκούρη –

«ένας μεγάλος και δίκαιος αγώνας με παγκόσμιες διαστάσεις για την αποκατάσταση του αναμφισβήτητα πιο εμβληματικού μνημείου της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς», τόνισε στην ομιλία με την οποία κήρυξε την έναρξη της ημερίδας ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Προκόπης Παυλόπουλος. Χαρακτήρισε τα Γλυπτά «λάφυρα της τυμβωρυκίας του λόρδου Ελγιν, που επικαλύφθηκε από τη δήθεν αρχαιολατρία του» και συμπλήρωσε ότι η δεκαετής πλέον λειτουργία του Μουσείου Ακρόπολης, που δημιουργήθηκε για να φιλοξενήσει τα Γλυπτά του Παρθενώνα, καταρρίπτεται και το ύστατο επίκεντρο του Βρετανικού Μουσείου για την καλύτερη φύλαξη και προστασία τους. «Ο Παρθενώνας, έτσι λαβωμένος από την

παράνομη αφαίρεση, δεν μπορεί να εκπέμψει το παγκόσμιο μήνυμά του, τη συνύπαρξη του πνεύματος και του θάρρους», κατέληξε ο κ. Παυλόπουλος.

Για «ανοικτό τραύμα που προκάλεσε ένας πολιτισμικός βανδαλισμός» έκανε λόγο και η υπουργός Πολιτισμού Μυρσίνη Ζορμπά στη δική της εισαγωγική ομιλία και ολοκλήρωσε ευχαριστώντας όσους στηρίζουν, προωθούν και υπερασπίζονται τη διεκδίκηση, όλους όσοι «διατηρούν ζωντανή την ιδέα, που δεν κουράζονται να επηρέουν». Στις θεματικές ενότητες που περιλάμβανε η ημερίδα με θέμα αφενός την παρουσίαση και ανάλυση των τρεχουσών εξελίξεων και αφετέρου τη στρατηγική και τις προοπτικές της επανένωσης των Γλυπτών πήραν μέρος καταξιωμένοι ακαδημαϊκοί, έγκριτοι αρχαιολόγοι, νομικοί, αρχιτέκτονες, ιστορικοί και εκπρόσωποι εθνικών επιτροπών. Όπως σχολίασε ο διευθυντής της «Κ», Αλέξης Παπαχαλής, συντονιστής της πρώτης θεματικής συζήτησης, το «ζήτημα των Γλυπτών ενώνει όλους τους Έλληνες και ταυτοχρόνως κρατάει αναμμένη την σπιθαμή του φιλελληνισμού στον κόσμο». Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα ως πηγή έμπνευσης υπήρξε η ομιλία της δημοσιογράφου Σάρα Μιτάξτερ, αναπληρώτριας αρχισυντάκτριας της εφημερίδας The Sunday Times, η οποία, αφού υπογράμμισε την ανάγκη επιστροφής των Γλυπτών στην Αθήνα, προέτρεψε την πατρίδα της να χρησιμοποιήσει τις νέες τεχνολογίες προκειμένου να δημοσιοποιήσει «πρωτότυπα αντιγράφα τους, έτσι ώστε η μεγάλη τέχνη να ανήκει στους πολίτες όλου του κόσμου».